

[**Ministeren for handel, industri og søfart.**] hold har stor betydning for de økonomiske forhold her i landet.

Inden jeg går over til en nærmere omtale af selve lovforslaget, vil jeg gerne fremsætte nogle bemærkninger om hele valutasituationen. Den lov, der her er forelagt, har sit udspring i de økonomiske problemer, der i de senere år har koncentreret sig om valutasituationen og formentlig vil vedblive at gøre det et stykke tid endnu. Det er derfor, jeg benytter denne anledning til at give det høje ting en kort redegørelse for den bedømmelse, man i regeringen mener at kunne anlægge af valutasituationens udvikling i det kommende år.

I løbet af 1950 blev nationalbankens og de private bankers samlede valutastilling forringet med ca. 380 mill. kr., og i første halvår af 1951 skete der en yderligere forringelse med 165 mill. kr. Forværringen af vor valutastilling fortsatte altså indtil midten af dette år i nogenlunde uændret tempo. Først i de allersidste måneder er tendensen blevet en anden, og spørgsmålet er nu, om den vending, der er sket, kan forventes at blive af mere varig karakter.

Med henblik på bedømmelsen heraf har regeringen ladet udarbejde et skøn over den sandsynlige udvikling på betalingsbalancen i tiden fra midten af 1951 til midten af 1952.

Jeg skal tillade mig at give hovedtallene fra dette skøn, idet jeg samtidig ønsker at understrege den usikkerhed, der knytter sig til den økonomiske udvikling fremover. Et sådant skøn skal altså ikke tages altfor bogstaveligt, men nærmest som et talmæssigt udtryk for de forskellige tendenser, der påvirker betalingsstillingen overfor udlandet.

De samlede løbende valutaindtægter er anslået til 7,8 milliarder kr. i 1951—52. Heraf udgør eksportindtægter 6 milliarder kr. og fragtindtægter godt 1 milliard. Der er regnet med nogen stigning både i landbrugseksporten og industrieksporten. For landbrugsvarernes vedkommende tør man vel håbe, at forhandlingerne om smørpriserne vil resultere i en bedre betaling for leverancerne til England på samme måde, som vi allerede har opnået bedre priser for eksporten til England af æg og flæsk. Prisforhøjelsen på flæsk fremkom dog på et så sent tidspunkt, at man ikke vil kunne undgå en nedgang i produktionen og eksporten i 1951—52.

De løbende valutaudgifter er beregnet til 8,3 milliarder kr., hvoraf importen lægger beslag på ca. 7,5 milliarder kr. I første halvår 1950 udgjorde importen 3,6 milliarder kr., og for hele 1951 anslås den til 6 milliarder kr.

Stigningen i importværdien skyldes udelukkende prisopgangen. De importmængder, der indgår i skønnet, ligger som helhed en ubetydelighed lavere end niveauet for eksporten i første halvår 1951.

Det samlede underskud på betalingsbalancens løbende poster i 1951—52 anslås herefter til 500 mill. kr. mod godt 700 mill. kr. i 1950. Til underskuddet på de løbende poster må imidlertid lægges afdrag på gæld til udlandet og forskellige andre kapitaludgifter til et samlet beløb af noget over 100 mill. kr. På den anden side indgår Marshallhjælpen, der endnu i 1951—52 påregnes at komme til at ligge forholdsvis højt, bl. a. fordi Marshalltildelinger til ret betydelige beløb først giver sig udslag i import indenfor året 1951—52.

Slutresultatet bliver herefter, at man under de givne forudsætninger regner med et forbrug af valutareserver i 1951—52 på godt 200 mill. kr. Dette resultat er en hel del bedre end de faktiske tal for 1950 og første halvdel af 1951, og ændringen af billedet må ses på baggrund dels af den økonomiske politik, der har været ført af regeringen siden dens tiltræden i oktober 1950, dels af den omstændighed, at den stadige forringelse af vort bytteforhold i udenrigshandelen nu omsider synes at være bragt til ophør, i hvert fald indtil videre. Den relative stabilitet i vor betalingssituation, som er indtrådt i de sidste måneder, ligger på linie hermed.

Imidlertid tror jeg, at de lyspunkter, der foreligger, kun bør give anledning til en meget behersket form for optimisme, og man bør ikke tage den indtrådte stabilisering af valutasituationen som udtryk for, at vort valutaproblem nu nærmer sig sin løsning. Det forbrug af valutareserver, der regnes med i 1951—52, er baseret på forudsætningen om en ret betydelig Marshallhjælp. Realiteten er da, at der mangler mere end 600 mill. kr. i, at vore egne valutaindtægter vil kunne dække udgifterne. Det må også tages i betragtning, at der i de kommende år forfalder ret betydelige afdrag på vore udenlandske lån, specielt i dollars, hvortil kommer, at den gæld, vi har pådraget os til den europæiske betalingsunion, ikke uden videre kan betragtes som en finansiering på lang sigt.

Valutaproblemet bliver derfor sikkert noget, vi kommer til at beskæftige os med også i den kommende tid, men naturligvis er det i sig selv glædeligt og opmuntrende, at en bedring i forhold til det sidst forløbne halvandet år nu synes at være undervejs.